

Rapport Nr. 0618

Archeologienota

Hasselt – Albertkanaalstraat 179
Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies	2
2.1	Aanleiding vooronderzoek	2
2.2	Resultaten vooronderzoek	2
3	Programma van maatregelen	6

1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt		2021-209
Projectcode Onroerend Erfgoed	Bureauonderzoek	2021D68
Locatie	Provincie	Limburg
	Gemeente	Hasselt
	Straat	Albertkanaalstraat 179
Kadastrale gegevens	Gemeente	Hasselt
	Afdeling	16
	Sectie	A
	Percelen	280D2
Coördinaten	Noordwest	X: 214.605 Y: 184.222
	Noordoost	X: 214.714 Y: 184.149
	Zuidoost	X: 214.590 Y: 184.006
	Zuidwest	X: 214.494 Y: 184.065
Oppervlakte plangebied		23.586m ²
Oppervlakte bodemingreep		1440m ²
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

2 Gemotiveerd advies

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De opdrachtgever plant op het terrein aan de Albertkanaalstraat 179 te Hasselt (prov. Limburg) onder andere een nieuwbouw te plaatsen. De werken (ca. 1440m²) bestaan uit volgende aspecten:

- Afbraak bestaande infrastructuur: Hob-units en deel van de bestaande betonverharding, allen gelegen in het noorden van het plangebied. De afbraak bestaat in totaal uit ca. 60 m².
- Verplaatsen van het talud aan de zuidelijke grens van het plangebied tot 5 meter binnen de perceelsgrens. Deze werken omvatten ca. 417 m². Voor de aanleg van de talud wordt grond opgehoogd zonder bijkomende of voorafgaande afgraving.
- Plaatsen van de keerwand in het zuidelijke deel van het plangebied ter hoogte van het talud. Het gaat hierbij om een lengte van ca. 180 m keerwand die geplaatst zal worden. De oppervlakte van de impact blijft hierbij beperkt.
- Aan de noordwestelijke zijde wordt een grondwal (30 m x 6 m) aangelegd, een zone van 300m² wordt voorzien voor breekinstallatie, en is onverhard. Daartegenaan wordt een nieuwbouw met een werkhuis en kantoor opgebouwd. Deze constructie zal een oppervlakte hebben van ca. 1440 m², met een nog onbekende fundering. Langsheen het gebouw wordt ook een voetgangersstrook voorzien. Aan de straatzijde is er betonverharding en klinkerverharding aanwezig. De bestaande verhardingen en steenslag wordt hierbij herbruikt. Slechts lokaal zal de verharding verwijderd worden voor het plaatsen van funderingssokkels.

De bovenvermelde werken hebben qua diepte een nog onbekende impact. Voor verhardingen kan men redelijkerwijze van uitgaan dat de werken tot 40 à 50 cm -mv effect zullen hebben op de bodem.

De overige structuren die reeds aanwezig zijn binnen het plangebied worden geregulariseerd. Hier zijn geen nieuwe bodemingrepen gepland.

2.2 Resultaten vooronderzoek

De opdrachtgever plant op het terrein aan de Albertkanaalstraat 179 te Hasselt (prov. Limburg) onder andere een nieuwbouw te plaatsen. De werken (ca. 1440m²) bestaan uit volgende aspecten:

- Afbraak bestaande infrastructuur: Hob-units en deel van de bestaande betonverharding, allen gelegen in het noorden van het plangebied. De afbraak bestaat in totaal uit ca. 60 m².
- Verplaatsen van het talud aan de zuidelijke grens van het plangebied tot 5 meter binnen de perceelsgrens. Deze werken omvatten ca. 417 m². Voor de aanleg van de talud wordt grond opgehoogd zonder bijkomende of voorafgaande afgraving.
- Plaatsen van de keerwand in het zuidelijke deel van het plangebied ter hoogte van het talud. Het gaat hierbij om een lengte van ca. 180 m keerwand die geplaatst zal worden. De oppervlakte van de impact blijft hierbij beperkt.

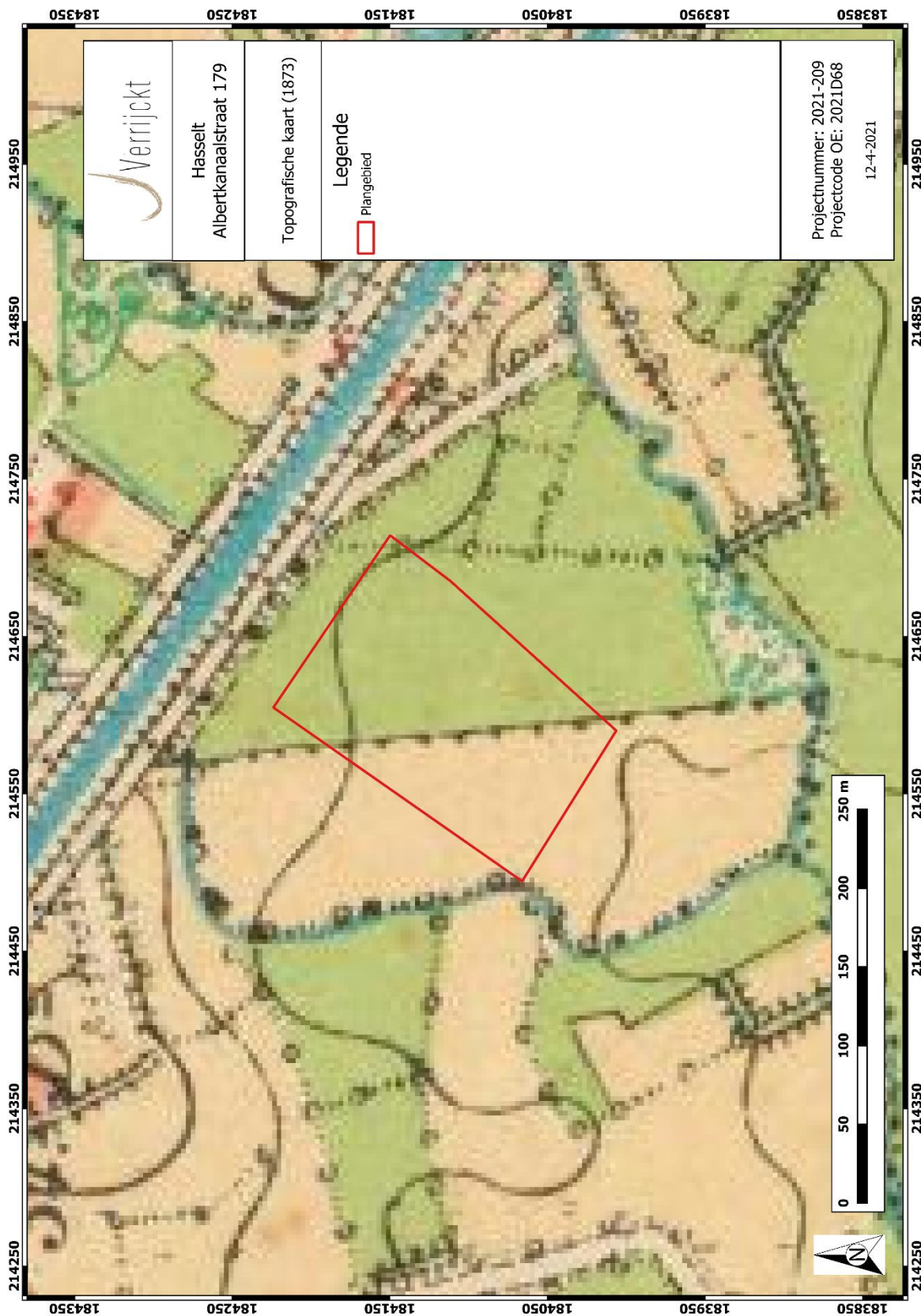
- Aan de noordwestelijke zijde wordt een grondwal (30 m x 6 m) aangelegd, een zone van 300m² wordt voorzien voor breekinstallatie, en is onverhard. Daartegenaan wordt een nieuwbouw met een werkhuis en kantoor opgebouwd. Deze constructie zal een oppervlakte hebben van ca. 1440 m², met een nog onbekende fundering. Langsheen het gebouw wordt ook een voetgangersstrook voorzien. Aan de straatzijde is er betonverharding en klinkerverharding aanwezig. De bestaande verhardingen en steenslag wordt hierbij herbruikt. Slechts lokaal zal de verharding verwijderd worden voor het plaatsen van funderingssockels.

De bovenvermelde werken hebben qua diepte een nog onbekende impact. Voor verhardingen kan men redelijkerwijze van uitgaan dat de werken tot 40 à 50 cm -mv effect zullen hebben op de bodem.

De overige structuren die reeds aanwezig zijn binnen het plangebied worden geregulariseerd. Hier zijn geen nieuwe bodemingrepen gepland.

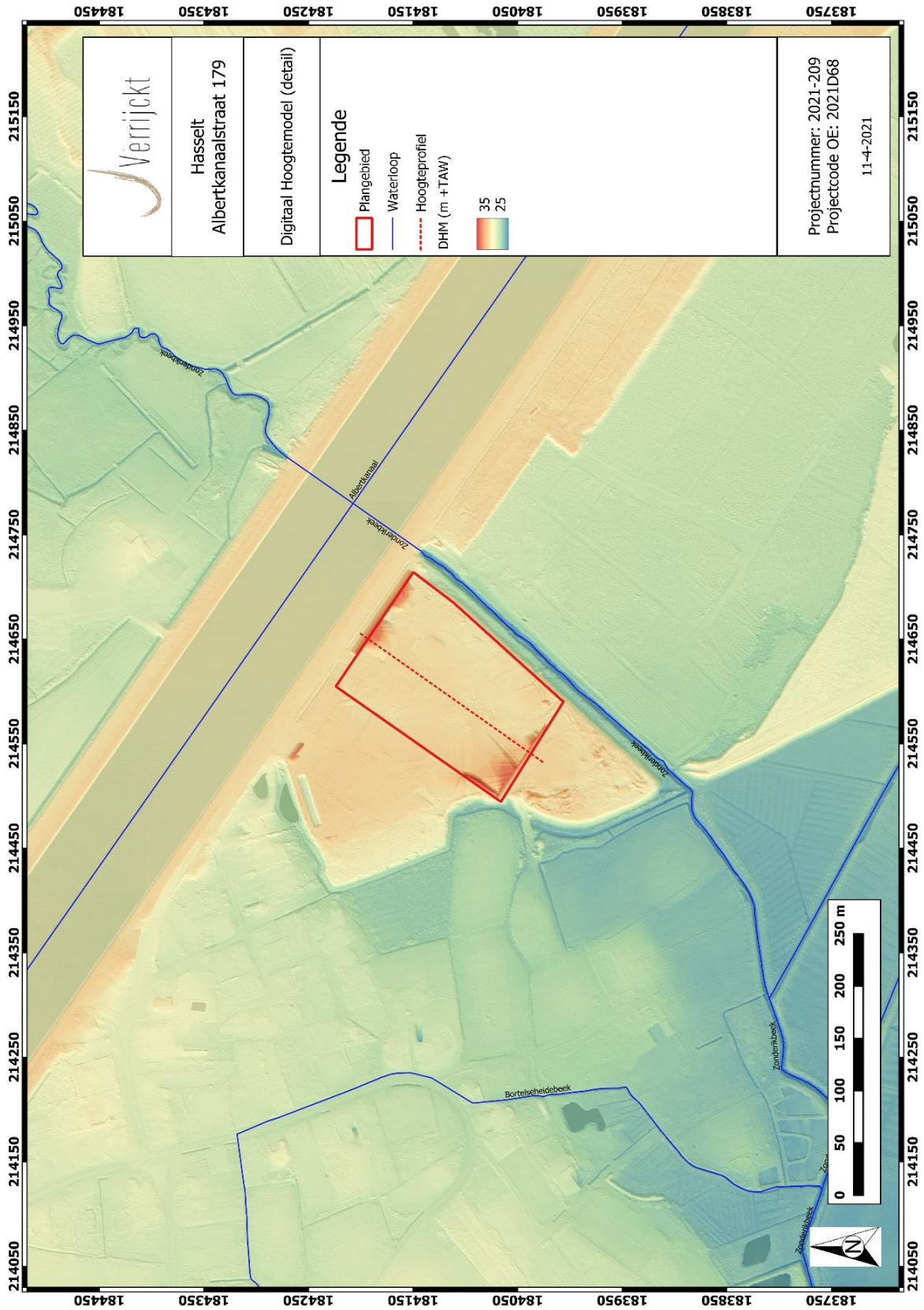
Landschappelijk gezien ligt het plangebied op een gradiëntzone tussen de Demer ten zuiden van het plangebied en het Kempens plateau ten noorden. De aanwezigheid van waterlopen maakt dit gebied aantrekkelijk voor de prehistorische mens, met name de jagers-verzamelaars uit het paleo- en mesolithicum. Hiervan zijn in de directe omgeving echter nog geen resten aangetroffen. In de omgeving zijn wel resten bekend uit de ijertijd (munten) en vervolgens opnieuw vanaf de volle/late middeleeuwen. Deze zijn zo goed als altijd verbonden aan matig natte bodems of bodems die droger zijn. Binnen het plangebied zijn echter zeer natte en natte bodems aanwezig. Dit heeft ook te maken met de aanwezigheid van een vijver op de locatie van het plangebied, wat gekend is van op historische kaarten uit de 18de eeuw. Na de aanleg van het kanaal in 1854 is het terrein op kaarten en foto's te zien als (grotendeels) onbebouwd grasland dat vanaf de late 20ste eeuw in ontwikkeling wordt genomen en met 3 m wordt opgehoogd. Op de topografische kaarten uit 1973 en 1939 is ten noorden van het plangebied de siphon aangeduid alwaar de Zonderikbeek in het kanaal loopt. Deze hoogtelijn die door het plangebied loopt is die van 28 m. Het gebied loopt naar het zuiden af richting de hoogtelijn van 27 m (buiten het plangebied). Dit komt overeen met de huidige hoogteligging van de percelen ten zuiden van het plangebied die niet zijn opgehoogd. De huidige ligging van het plangebied op ca. 31 m +TAW bevestigt dan ook de ophoging van minstens 3 m.

Ondanks de grote kans op aanwezigheid van archeologische resten in de omgeving vanwege de gradiëntsituatie, waterlopen, lemige vruchtbare gronden etc. zijn de aanwijzingen zeer groot dat er binnen het plangebied geen archeologische resten verwacht worden. Indien er wel archeologische resten aanwezig zijn, zullen deze niet verstoord worden door de geplande werken. De geplande werken behelzen namelijk grotendeels geen bodemingreep anders dan de in het verleden reeds uitgevoerde bodemingrepen. De aanwezige verhardingen of funderingen van de verhardingen zullen herbruikt worden als fundering voor de nieuw op te richten structuren.

Figuur 1: Plangebied op de topografische kaart uit 1873¹

¹ NGI 2021a

Figuur 2: Plangebied en directe omgeving op het DHM²

² AGIV 2021b

3 Programma van maatregelen

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek en de controleboringen kan geconcludeerd worden dat er geen vervolgonderzoek noodzakelijk is. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek en is met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed, het potentieel op kennisvermeerdering en de haalbaarheid van eventueel verder onderzoek.

Een doorslaggevende factor in het bepalen of verder onderzoek noodzakelijk is, reliëfwijzigingen die in de 20ste eeuw zijn doorgevoerd en de geplande werken. Tevens zijn er geen concrete aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische sites. Hierdoor is er een zeer laag potentieel op kennisvermeerdering aanwezig. Hierdoor wordt geen programma van maatregelen op gesteld. Deze beslissing steunt op onderstaande redenering:

- Site aanwezig: Nee, er zijn geen aanwijzingen voor de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Op basis van het bureauonderzoek kan wel gesteld worden dat er een zéér lage verwachting op het aantreffen van een archeologische site is. Op historisch kaartmateriaal is het plangebied steeds afgebeeld als een vijver. Hierdoor is kans zéér klein dat er op deze locatie een archeologische site aanwezig is.
- Na de aanleg van het kanaal in 1854 is het terrein op kaarten en foto's te zien als (grotendeels) onbebouwd grasland dat vanaf de late 20ste eeuw in ontwikkeling wordt genomen en met 3 m wordt opgehoogd. Op de topografische kaarten uit 1973 en 1939 is ten noorden van het plangebied de siphon aangeduid alwaar de Zonderikbeek in het kanaal loopt. Deze hoogtelijn die door het plangebied loopt is die van 28 m. Het gebied loopt naar het zuiden af richting de hoogtelijn van 27 m (buiten het plangebied). Dit komt overeen met de huidige hoogteligging van de percelen ten zuiden van het plangebied die niet zijn opgehoogd. De huidige ligging van het plangebied op ca. 31 m +TAW bevestigt dan ook de ophoging van minstens 3 m.
- De geplande werken behelzen namelijk grotendeels geen bodemingreep anders dan de in het verleden reeds uitgevoerde bodemingrepen. De aanwezige verhardingen of funderingen van de verhardingen zullen herbruikt worden als fundering voor de nieuw op te richten structuren.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.